

Της σύνταξης...

Με την περιοδική έκδοση *ΒΙΔΟΓΡΑΦΙΕΣ*, η ομάδα των Βιομηχανικών Δελτίων Απογραφής στοχεύει να καλύψει ένα «ειδησεογραφικό» κενό και να συμβάλει στη συστηματική ενημέρωση για τα τεκταινόμενα της βιομηχανικής κληρονομιάς στην Ελλάδα. Οι *ΒΙΔΟΓΡΑΦΙΕΣ* θα συγκεντρώνουν μικρές ή μεγάλες ειδήσεις, φιλοδοξώντας να μετεξελιχθούν σε έναν έγκυρο «κόμβο» ενημέρωσης για την ελληνική βιομηχανική κληρονομιά.

Ο Χρήστος στον Κρόνο

Ο Χρήστος Λαμπρόπουλος στον Κρόνο το Σεπτέμβριο 2017

Τεχνική Εταιρεία «Ο ΤΕΚΤΩΝ» ανέλαβε την κατασκευή των Οικοδομικών Έργων και τη Γενική Μελέτη και Εκτέλεση Ηλεκτρικών και Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων, ο Αλέξανδρος Ζαχαρίου (1869-1938), που ήταν γνωστός και ως ο κατεξοχήν μηχανικός της ελληνικής βιομηχανίας. Ορισμένα από τα κτίρια και τις εγκαταστάσεις αποτελούν εξαιρετικά δείγματα της μεσοπολεμικής βιομηχανικής αρχιτεκτονικής, σώζοντας ακέραια την εικόνα του βιομηχανικού τοπίου της μεσοπολεμικής φάσης λειτουργίας του.

Μετά τη διακοπή της λειτουργίας του, το 1985, αφαιρέθηκαν τόσο ο μηχανολογικός και εργαλειοτικός εξοπλισμός του, όσο και μεγάλος αριθμός μεταλλικών κυλινδρικών δεξαμενών που υπήρχαν στον υπαίθριο χώρο. Το ΥΠΕΧΩΔΕ (νυν ΥΠΕΝ) χαρακτήρισε διατηρητέα μεταξύ άλλων κτιρίων της Ελευσίνας, δύο τμήματα του «Κρόνου», αυτό της Διοίκησης με την οικία και τους άλλους χώρους (χημείο κ.ά.) και το πυργοειδές κτίριο του αποστακτήριου, με την υπ' αριθ. 244/68/8-1-1990 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 103/Δ/6-3-1990). Με ευθύνη του ιδιοκτήτη, από το 2010, ο «ΚΡΟΝΟΣ» παρέμεινε αμόλυκτος και απροστάτευτος. Δυστυχώς, η ιδιοκτησία του ΚΡΟΝΟΥ δεν υποχρεώθηκε να λάβει τα δέοντα μέτρα προστασίας των διατηρητέων οικοδομημάτων και του εξοπλισμού. Σήμερα διασώζεται το κτιριακό δυναμικό, όμως εκφράζονται φόβοι για τη στατικότητα του επιβλητικού αποστακτήριου.

Με την αποκατάσταση και συντήρηση της γειτονικής βιομηχανίας IRIS αναδύεται μεγαλύτερη η ανάγκη αξιοποίησης του ΚΡΟΝΟΥ, ώστε να εξυγιανθεί και να αποκατασταθεί το τοπίο, παραδίδοντας στην πόλη ένα από τα πιο σημαντικά δείγματα μεσοπολεμικής βιομηχανικής αρχιτεκτονικής πριν να είναι αργά...

Πηγή: Αγγελοπούλου Λ., Βακαλοπούλου Μ., Δαλακούρα Γ., Ζήκος Φ., Λαμπρόπουλος Χ., Μαρκοπούλου Ε., Μαρτίνη Χ., Σερήνη Β.: ΟΜΑΔΑ ΚΡΟΝΙΣΤΕΣ. 2017. «Εργοστάσιο Κρόνος: Παρελθόν, παρόν και μέλλον» www.academia.edu [accessed 10/2017]

Ελευσίνα. Με προνομιακή γεωγραφική θέση ως σταυροδρόμι που συνδέει τη βόρεια Ελλάδα και την Πελοπόννησο με την Αθήνα, χάρη στο φυσικό της λιμάνι, αποτέλεσε από την αρχαιότητα κομβικό σημείο, ιερό και μυστηριακό κέντρο. Κατά τον 19ο αιώνα, λόγω της σημαντικής γεωγραφικής της θέσης, η Ελευσίνα επιλέχθηκε να μεταλλαχθεί σε παραγωγική μηχανή της Ελλάδας κι ένα από τα μεγαλύτερα βιομηχανικά της κέντρα. Σήμερα η Ελευσίνα «ακροβατεί» ανάμεσα στο ιστορικό, αρχαιολογικό και στο αστικό, βιομηχανικό της απόθεμα. Ως Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης έχει την ευκαιρία η Ελευσίνα να επαναπροσδιοριστεί και να συγχρονισθεί και να χαράξει μία νέα πορεία μαζί με το παρελθόν και τις μνήμες της πόλης. Μέσα σε αυτό το γόνιμο έδαφος θα πρέπει τα εγκαταλελειμμένα και ερειπωμένα κουφάρια των βιομηχανικών κτιρίων, να αναδειχθούν σε δυναμικούς χώρους που θα ικανοποιήσουν κοινωνικούς και πολιτιστικούς στόχους, να ενταχθούν εν τέλει στην ανάπτυξη του αστικού χώρου.

Κρόνος, Βιομηχανία Οίνου & Οιοπνευμάτων

Μία περίπτωση ενδιαφέρουσα, ένα μνημείο σε κίνδυνο αποτελεί και το κτιριακό συγκρότημα του Κρόνου στο παραλιακό μέτωπο της Ελευσίνας. Το εργοστάσιο άρχισε να κατασκευάζεται το 1923 από την «Ανώνυμη Εταιρεία Οιοπνευματοποιίας - Κρόνος» και λειτούργησε το 1926. Η εγκατάσταση θεωρήθηκε ιδιαίτερα πρωτοποριακή για την εποχή της, καθώς κατασκευάστηκε σχεδόν εξ' ολοκλήρου από «σιδηροπαγές» ή οπλισμένο σκυρόδεμα. Την Αρχιτεκτονική Μελέτη και Επίβλεψη ανέλαβε ο Αρχιτέκτονας του Ε.Μ.Π. Παναγιώτης Ζίζηλας (1861-1931), τη Στατική Μελέτη φέροντος οργανισμού των κτιρίων και των δεξαμενών, ο Πολιτικός Μηχανικός και καθηγητής Ε.Μ.Π. Πάβλος Παπαδόπουλος Σαντορινής (1893-1986), η ανώνυμος

@Μ. Βακαλοπούλου

Το πρώτο αυτό τεύχος είναι αφιερωμένο στον φίλο, συνάδελφο και συναγωνιστή για τη σωτηρία του Κρόνου, τον Χρήστο Λαμπρόπουλο που δυστυχώς μας άφησε νωρίς...

Συνέδρια του Χθες και του Αύριο...

Ημερίδα με θέμα την επανάχρηση της ευρωπαϊκής βιομηχανικής κληρονομιάς, “GAS-WORKING TOGETHER: NEW PERSPECTIVES”

Πώς αξιοποιείται η βιομηχανική κληρονομιά στις σύγχρονες πόλεις; Πόσο σημαντική είναι η έννοια της επανάχρησης στον αστικό ιστό; Ποια εργοστάσια παραγωγής φωταερίου στην Ευρώπη χρησιμοποιούνται σήμερα ως χώροι πολιτισμού και τεχνολογίας;

Με μεγάλη επιτυχία στέφθηκε η ημερίδα με θέμα την επανάχρηση των εγκαταστάσεων φωταερίου στην Ευρώπη, το Σάββατο 4 Μαρτίου στην Τεχνόπολη του Δήμου Αθηναίων. Η ημερίδα, η οποία ήταν μία συνδιοργάνωση του Βιομηχανικού Μουσείου Φωταερίου σε συνεργασία με την Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία "Βιομηχανικά δελτία Απογραφής" - ΒΙ.Δ.Α., η θεματική της οποίας διερευνήθηκε για πρώτη φορά στο πλαίσιο ημερίδας, «έκλεισε» με την υπόσχεση της δημιουργίας ενός forum επικοινωνίας μεταξύ κοινού και πολιτιστικών φορέων.

Στο πλαίσιο της ημερίδας, ομιλητές από επτά ευρωπαϊκές χώρες παρουσίασαν πρακτικές επανάχρησης καθώς και περιπτώσεις τμημάτων ή ολόκληρων συνόλων εργοστασίων φωταερίου που έχουν μετασηματιστεί σε ζωντανούς χώρους πολιτισμού. Στη διεθνή αυτή συνάντηση, επιστήμονες, ακαδημαϊκοί, επαγγελματίες και εκπρόσωποι πολιτιστικών φορέων από την Ελλάδα, τη Γερμανία, την Ιταλία, τη Μεγάλη Βρετανία, την Ολλανδία, την Πολωνία και τη Φινλανδία αντάλλαξαν απόψεις και πρακτικές, που άπτονται της περιφερειακής και αειφόρου ανάπτυξης, αρχιτεκτονικής, ιστορίας, αξιοποίησης μνημείων του αστικού ιστού, διαχείρισης της υλικής και άυλης βιομηχανικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών μονάδων.

Η ημερίδα πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα του Ελληνικού Τμήματος της Διεθνούς Επιτροπής για τη Διατήρηση της Βιομηχανικής Κληρονομιάς (TICCIH) και του Ελληνικού Τμήματος του ICOM Greece, με Μεγάλο Χορηγό το ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ - Ελληνική Εταιρεία Ενέργειας και Χορηγό Φιλοξενίας τα Brown Hotels.

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ TICCIH 2023

Η ελληνική βιομηχανική κληρονομιά στα χρόνια της κρίσης: Σύγχρονοι προβληματισμοί και προκλήσεις

Λάρισα, 6-9 Δεκεμβρίου 2023

Το Ελληνικό Τμήμα TICCIH έχει ήδη συμπληρώσει 30 χρόνια δράσης για την προστασία και ανάδειξη της βιομηχανικής κληρονομιάς της χώρας. Μέσα σε αυτό το διάστημα έχει συσσωρευθεί σημαντική εμπειρία και τεχνογνωσία, ενώ έχει πλέον εμπεδωθεί αφ' ενός, η βιομηχανική κληρονομιά ως συστατικό στοιχείο του ιστορικού και πολιτισμικού μας αποθέματος και αφ' ετέρου, η πολυπλοκότητά της μέσω των υλικών και άυλων στοιχείων που την απαρτίζουν. Η κοινότητα που ασχολείται με τη μελέτη, την προστασία και την ανάδειξη των καταλοίπων της περιόδου της εκβιομηχάνισης στην Ελλάδα έχει διευρυνθεί με νέα εγχειρήματα που προσελκύουν ευρύτερες ομάδες κοινού.

Στόχοι του συνεδρίου του Ελληνικού Τμήματος TICCIH είναι να συγκεντρώσει και να αποτιμήσει τις εξελίξεις που έχουν συντελεστεί τα 10 τελευταία χρόνια, να αποτελέσει τόπο συνάντησης, διαλόγου, σύνθεσης και συγκρότησης για το επόμενο διάστημα και να λειτουργήσει ως ένα ζωντανό εργαστήριο στο οποίο θα μοιραστούμε και θα επικαιροποιήσουμε τις εξελίξεις στον επιστημονικό κλάδο της βιομηχανικής αρχαιολογίας διεθνώς, καθώς και τις επεξεργασίες, τα μεθοδολογικά εργαλεία και τις κατακτήσεις του διεπιστημονικού πεδίου της βιομηχανικής κληρονομιάς.

Μεταξύ των θεματικών του συνεδρίου, ειδικό βάρος θα δοθεί στον αγροτοβιομηχανικό τομέα (παραγωγή και επεξεργασία αγροτικών προϊόντων), ο οποίος παρότι έχει αφήσει πολλά και σημαντικά ίχνη τόσο στα αστικά κέντρα όσο και στην περιφέρεια, έχει μελετηθεί λιγότερο από άλλους βιομηχανικούς κλάδους, παρά τον διαχρονικά κομβικό του ρόλο για την ελληνική οικονομία.

Η επικέντρωση του ενδιαφέροντος στον αγροτοβιομηχανικό τομέα σηματοδοτείται και από τον τόπο διεξαγωγής του συνεδρίου, τη Λάρισα, στην καρδιά του θεσσαλικού κάμπου, με την μακρά παράδοση αγροτικής εκμετάλλευσης που έχει αφήσει διάσπαρτα ίχνη στην περιοχή, τα οποία χρήζουν μελέτης, προστασίας και ανάδειξης.

Προθεσμία υποβολής περιλήψεων έως τις 14/5/2023

Περισσότερες πληροφορίες: <http://ticcih.gr/>

Διπλάρειος Σχολή

Η Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία (Ε.Β.Ε.) ιδρύθηκε το 1892 από τον καθηγητή μαθηματικών στο Πανεπιστήμιο Αθηνών Κοπάρισσο Στέφανο, ο οποίος είχε το όραμα να προσφέρει στα παιδιά και τους νέους της εποχής δωρεάν επαγγελματική/τεχνική εκπαίδευση. Ο Αριστείδης Διπλάρης, μέλος της Ε.Β.Ε. από το 1894, μετά τον θάνατό του κληροδότησε την περιουσία του (1915), ορίζοντας όπως ιδρυθεί ομώνυμη Σχολή για τη δωρεάν εκμάθηση Σχεδίου και γενικά των Τεχνών, με στόχο την εξασφάλιση επαγγελματικής σταδιοδρομίας στους αποφοίτους της. Έτσι, την περίοδο 1928-1932 ανεγέρθηκε το κτήριο της Διπλάρειου Σχολής επί της Πλατείας Θεάτρου 3 και Μενάνδρου 6, σε σχέδια του αρχιτέκτονα Αριστείδη Ηλιάδη και εγκαινιάστηκε το 1932.

Η Διπλάρειος Σχολή αποτελεί αναμφισβήτητα, ένα από τα καλύτερα δείγματα αρχιτεκτονικής του μοντέρνου κινήματος, των πρώτων δεκαετιών του 20ού αιώνα, όπου οι εφαρμογές του χρησιμοποιήθηκαν στο σχεδιασμό λειτουργικών κτηρίων μεγάλης κλίμακας, όπως Σχολεία, Νοσοκομεία και Κτήρια Κοινωνικής Προνοίας. Μορφολογικά ακολουθεί το ρεύμα του αφαιρετικού κλασικισμού, ενώ για την κατασκευή του έχει χρησιμοποιηθεί οπλισμένο σκυρόδεμα σε μία από τις πρώτες εφαρμογές του στη χώρα μας.

Επίσης, αποτελεί τοπίο της πόλης, αφού για δεκαετίες φοίτησαν σε αυτό χιλιάδες μαθητές και αξιόλογοι καθηγητές δίδασκαν στη Σχολή, όπως οι αρχιτέκτονες Κων. Δοξιάδης, Δημ. Πικιώνης, Κλ. Κραντωνέλλης, Αριστ. Προβελέγγιος, οι εικαστικοί Κ. Μαλάμος, Αγ. Αστεριάδης, κ.ά.

@ Ηρ. Φασουράκης

Πρόσφατα το κτήριο χαρακτηρίστηκε ως διατηρητέο (ΦΕΚ Διπλάρειου 3/Δ/13-1-2023) έπειτα από εισήγηση του Ελληνικού Τμήματος TICCIH, του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ Περιβάλλοντος και Πολιτισμού, της MONUMENTA, καθώς και της ομότιμης καθηγήτριας του ΕΜΠ Μάρως Καρδαμίτση - Αδάμη, προς το Υπουργείο Πολιτισμού και το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η κινητοποίηση αρχιτεκτόνων και πολεοδόμων οφείλεται στην είδηση ότι το κτήριο, θα μετατρέποταν σε ξενοδοχείο, με τον κατακερματισμό μάλιστα, του κτηρίου σε τέσσερα τμήματα ξενοδοχειακών μονάδων. Η ένταση της νέας αυτής χρήσης, η οποία θα αλλοίωνε δραματικά τη λειτουργική διάταξη και την εσωτερική εικόνα του κτηρίου, επέβαλε την άμεση επέμβαση προκειμένου η Διπλάρειος Σχολή, να προστατευθεί από τόσο βαριές για την αρχιτεκτονική και ιστορική του αξία χρήσεις.

«This Current Between Us» στον ΑΗΣ ΦΑΛΗΡΟΥ

Το παλιό ατμοηλεκτρικό εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που υπήρξε το πρώτο στην Ελλάδα, ζωντάνεψε μέσα από μια ενδιαφέρουσα εικαστική έκθεση. Η έκθεση, που ολοκληρώθηκε στις 9 Απριλίου με μεγάλη προσέλευση κοινού, περιελάμβανε εκτενές αρχειακό υλικό από το Ιστορικό Αρχείο της ΔΕΗ, το οποίο συνδιαλεγόταν με νέες παραγωγές εικαστικών έργων από αναγνωρισμένους αλλά και νέους καλλιτέχνες. Μέρος των εγκαταστάσεων του σταθμού άνοιξε για πρώτη φορά τις πόρτες του στο κοινό, αποκαλύπτοντας αθέατες όψεις του βιομηχανικού συγκροτήματος.

Το εργοστάσιο. Όταν η Ελληνική Ηλεκτρική Εταιρεία (ιδρύθηκε το 1899) εξασφάλισε το δικαίωμα παροχής ρεύματος στους τροχόδρομους και στον σιδηρόδρομο Αθηνών-Πειραιώς το 1901, δημιουργήθηκε η ανάγκη κατασκευής ενός μεγάλου κεντρικού σταθμού. Ο σύγχρονος αυτός για την εποχή ατμοηλεκτρικός σταθμός κατασκευάστηκε στην περιοχή του Φαλήρου και ξεκίνησε να λειτουργεί το 1903 με ισχύ 3.000 KW. Το 1906 το εργοστάσιο ηλεκτροδότησε το σιδηρόδρομο Αθηνών-Πειραιώς, αλλά και βιομηχανίες της οδού Πειραιώς. Το 1925 ο σταθμός περιήλθε στην Ηλεκτρική Εταιρεία Αθηνών Πειραιώς (ΗΕΑΠ) και στις αρχές της δεκαετίας του 1960 στη ΔΕΗ. Το 1972 διέκοψε οριστικά τη λειτουργία του και το 1986 κηρύχθηκε ιστορικό διατηρητέο μνημείο από το Υπουργείο Πολιτισμού.

Ιστορικές Εγκαταστάσεις Ατμοηλεκτρικού Σταθμού Νέου Φαλήρου, Σολωμού 1 & Δημητρίου Φαληρέως

Η γλυπτική παρέμβαση Now της Όλγας Μηλιαρέση-Φωκά. @Αθανάσιος Γάτος

Χρωματουργεία Πειραιώς (ΧΡΩΠΕΙ)

Η ΧΡΩΠΕΙ εξελίχθηκε ως κλάδος της χημικής βιομηχανίας ύστερα από την εργαστηριακή ανακάλυψη της ανιλίνης, παραγώγου του άνθρακα, που χρησιμοποιήθηκε για την παραγωγή συνθετικών χρωστικών υλών, οι οποίες υποκατέστησαν τα φυσικά χρώματα κυρίως στην κλωστοϋφαντουργία. Έμεινε, όμως, περισσότερο γνωστή για τη δημιουργία του αναλγητικού «Αλγκόν», της ελληνικής δηλαδή εκδοχής της ασπιρίνης.

Εμφανίστηκε το 1883, αρχικά ως μικρή ομόρρυθμη εταιρεία με την επωνυμία «Σπήλιος Α. Οικονομίδης και Σία». Το 1899, τέθηκε ο θεμέλιος λίθος των εγκαταστάσεων της στο Νέο Φάληρο. Ο ιδρυτής της, Σπήλιος Οικονομίδης σπούδασε Χημεία στο Γκρας και υπήρξε συνεργάτης του Γερμανού δημιουργού της ασπιρίνης Αντολφ Μπάγιερ.

Μέσα σε λίγα χρόνια από τη λειτουργία της, η ΧΡΩΠΕΙ κατέκτησε ηγετική θέση σε ολόκληρο τον κλάδο της ελληνικής χρωματουργίας, σε μια περίοδο κατά την οποία η παραγωγή συνθετικών χρωστικών υλών αποτελούσε για την ελληνική και ευρωπαϊκή αγορά, κεντρική δραστηριότητα. Με την έκρηξη του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, η ελληνική χρωματουργία κλήθηκε να συμβάλει στην πολεμική προσπάθεια. Διατηρήθηκε και μετά τον πόλεμο και μέχρι το 1948 εκπροσωπούσαν ακόμη από τη νέα γενιά της οικογένειας Οικονομίδη. Δύο χρόνια αργότερα, όμως, το 1950, θα περάσει στην αποκλειστική διαχείριση του Σ. Σοφινάνοπουλου,

την περίοδο που ο κλάδος των χρωμάτων αρχίζει να ολοκληρώνει τον κύκλο του, όπως και η διαχείριση της επιχείρησης από την οικογένεια Οικονομίδη.

Μετά το 1950, επιχειρείται ριζικός επαναπροσανατολισμός της παραγωγής και της στρατηγικής προς άλλους τύπους προϊόντων, π.χ. ζωοτροφές, ενώ συνεχίζεται η παρασκευή φαρμάκων και χημικών προϊόντων και η παραγωγή του «Αλγκόν». Τη δεκαετία του 1970, γίνεται προσπάθεια, χωρίς ιδιαίτερη επιτυχία, παραγωγής επιχρισμάτων. Η εταιρεία συνεργάζεται με την Imperial Chemical Industries (ICI), προκαλώντας, παροδικά, ανησυχία στις υπόλοιπες ελληνικές ομοειδείς βιομηχανίες που έχουν στο μεταξύ αναπτύχθει. Στις αρχές του '80 εντάσσεται στις προβληματικές επιχειρήσεις και κλείνει οριστικά το 1980.

Το εμβληματικό συγκρότημα της ΧΡΩΠΕΙ κηρύχθηκε διατηρητέο από το ΥΠΕΧΩΔΕ (σημερινό ΥΠΕΝ) το 1997 (ΦΕΚ 267/Δ/7-4-1997). Τον Δεκέμβριο του 2019, το ακίνητο της ΧΡΩΠΕΙ παραχωρήθηκε από τον Ελληνικό Οργανισμό Φαρμάκων (ΕΟΦ) στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, με σκοπό τη δημιουργία της Πολιτείας Καινοτομίας. Ωστόσο, σε αυτήν τη διαδικασία, εντός του 2022, αφ' ενός το ΥΠΕΝ ακύρωσε την προστασία των διατηρητέων κτηρίων και αφ' ετέρου το Υπουργείο Πολιτισμού αρνήθηκε την κήρυξη και την προστασία της ΧΡΩΠΕΙ, παρά την τεκμηριωμένη εισήγηση υπέρ της κήρυξης, που κατέθεσε του Ελληνικού Τμήματος TICCHI.

Βιομηχανικά Δελτία Απογραφής (ΒΙΔΑ) / Vault of Industrial Digital Archives (VIDA)

Βιομηχανικά Δελτία Απογραφής (ΒΙΔΑ)
 Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία
 Vault of Industrial Digital Archives (VIDA)
 Non Profit Civil Organisation

www.vidarchives.gr

Τρόποι υποστήριξης (συνδρομές/δωρεές):

Κατάθεση στον τραπεζικό λογαριασμό μας στην Εθνική Τράπεζα IBAN:
 GR8001101390000013900523450

Για αναλυτικότερες πληροφορίες ή διευκρινίσεις σχετικά με τη δυνατότητα χορηγικής συμμετοχής και υποστήριξης, μπορείτε να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας στην διεύθυνση: <https://vidarchives.gr/tropoi-symmetochis#supporter>.